

С прозорливост и язвителен хумор тази жена, която се самоопределя като „хлевоуста“, доказва, че публичната реч вече не е запазена територия само на мъжете. Нека ѝ се доверим.

Лора Гарезън, „Файненшъл Таймс“

Модерна феминистка класика.

Рейчъл Кук, „Обзървър“

Тази книга е съкровище и като увлекателно четиво, и като чудесен източник на информация, който коригира мухлясалите ни представи за един древен свят, който има на какво да ни научи и днес.

„Хералд“

Настоятелен феминистки протест, който напълно основателно призовава да се позволи на жена, „която се осмелява да си отваря устата публично“, да бъде изслушана.

„Къркъс Ривюс“

Блестящ текст.

Жаклин Роуз, „Гардиън“

Просветляващо четиво, в което се обяснява как функционира женомразството и защо то е толкова устойчиво.

Елиф Шафак

Блестящ и завладяващ манифест.

„Ню Йорк Таймс“

Ясен, съдържателен, провокативен и остроумен текст.

„Сан Франсиско Хроникъл“

Мери Биърд е станала нещо като звезда, вдъхваща живот на класическата история. Тя разкрива корените на днешните очаквания за поведението на една жена... Кратък, но невероятно мощен призив за действие.

Джени Мъри, „Гардиън“

Неустоим призив към жените да говорят, да действат и да преосмислят своята сила.

Сп. „Пийпъл“

Този остроумен и безкомпромисен труд предлага разтърсващ анализ на достъпа на жените до властта и отношенията им с нея през вековете.

Кейт Уелш, сп. „Дива“

Навременно изследване на вредните начини, по които всички ние сме съучастници в заглушаването на гласа на жените. Тази книга трябва да бъде задължително четиво за всеки, който мисли, че равенството между половете е тема от миналото.

Саманта Фу, „Ривю ъф Букс“, Лондонско училище по икономика и политически науки

Всеки мъж трябва да прочете това.

Дан Броцъл, „Уестърн Морнинг Нюз“

Мери Биърд

ЖЕНИТЕ И ВЛАСТТА

МАНИФЕСТ

София, 2025

Преводът е направен по изданието

MARY BEARD
WOMEN & POWER
A MANIFESTO

Copyright © Mary Beard Publications Ltd, 2017, 2018
First published in Great Britain in 2017 by PROFILE
BOOKS LTD. All rights reserved.

© Издателство „Изток-Запад“, 2025

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора и на издателство „Изток-Запад“.

© Светлана Дичева, превод, 2025

ISBN 978-619-01-1561-8 (мека подвързия)
ISBN 978-619-01-1562-5 (твърда подвързия)

Превод от английски
Светлана Дичева

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	11
Гласът на жените в публичното пространство	15
Жените във властта.....	59
Послеслов	103
Препратки и допълнителна литература.....	119
Благодарности.....	125
Списък с илюстрациите.....	127
Показалец	131

На Хелън Моралес

ПРЕДГОВОР

Нека не забравяме, че жените на Запад имат сериозни основания да ликуват. Майка ми е родена, преди жените да получат право да гласуват на парламентарните избори във Великобритания, а доживя да види жена министър-председател. Каквото и да е мнението ѝ за Маргарет Тачър, тя беше доволна, че жена е достигнала до Даунинг стрийт №10, и се гордееше, че сама е участвала в някои от революционните промени през ХХ в. За разлика от поколенията преди нея, тя успя да направи кариера, да се омъжи и да има дете (за нейната собствената майка бременността задължително е означавала край на работата ѝ като учителка). Беше изключително успешен директор на голямо начално училище в Уест Мидландс*. Убедена съм, че е била въплъщение на авторитета за поколенията

---

* Графство в Западна Англия. [Всички бележки под линия са на преводача.]

момичета и момчета, които са били под нейно ръководство.

Но майка ми също така знаеше, че не всичко е толкова просто, че постигането на истинско равенство между жените и мъжете все още предстои и че има причини както за гняв, така и за ликуване. Тя винаги съжаляваше, че не е учила в университет (и безкористно се радваше, че аз успях да го направя). Често се разочароваше, че възгледите и позицията ѝ не се възприемат толкова сериозно, колкото се надяваше. И въпреки че метафората за „стъкления таван“ я озадачаваше, добре знаеше, че колкото по-нагоре се изкачва в кариерната йерархия, толкова по-малко женски лица среща по пътя си.

Често си спомнях за нея, когато подготвих двете лекции, на които се основава тази книга, изнесени с любезното съдействие на „Лондон Ривю ъф Букс“* през 2014 и 2017 г. Искях да разбера как да ѝ обясня – както на себе си, така и на милионите други жени, които все още споделят същите разочарования – колко дълбоко в западната култура са вкоренени механизмите, които заглушават жените, отказват да ги вземат на сериозно и ги изтръгват (понякога съвсем буквал-

---

* Британско двумесечно литературно списание.

но, както ще видим) от центровете на властта. Това е област, в която светът на древните гърци и римляни може да ни помогне да хвърлим светлина върху нашия собствен свят. Що се отнася до заглушаването на женските гласове, западната култура е натрупала хилядолетна практика в това отношение.